

Motion till riksdagen 2019/20:996

av **Johanna Haraldsson (S)**

Behörighet till högre studier på alla gymnasieprogram

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att återinföra ett yrkesförberedande program som utgångspunkt också ska ge högskolebehörighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan gymnasieskolan reformerades 2011 har yrkesutbildningarna tappat många elever och i många kommuner har programmen lagts ner. Samtidigt efterfrågar arbetsgivare utbildad personal inom många av de yrkesgrupper som gymnasieskolans yrkesprogram utbildar för, vilket leder till ett problem med matchning på arbetsmarknaden och bromsar tillväxten när nysatsningar inte blir av i företag som inte hittar rätt kompetens. De ungdomar som fullföljer ett yrkesprogram har ofta en snabbare väg till en stabil position på arbetsmarknaden.

I 16-årsåldern är det få ungdomar som vet exakt vad de vill arbeta med i framtiden. Därför är det olyckligt att valet av gymnasieprogram i dag är så avgörande för vilken väg dessa ungdomar ska välja i livet. Borttagandet av högskolebehörigheten på yrkesprogrammen har upplevts som en återvändsgränd för många unga. Att yrkesprogrammen tidigare innehöll en bredare bas för vidare studier gjorde valmöjligheten större även efter gymnasieutbildningen. Idag har vägen blivit onödigt krokig för dem som vill studera vidare någon gång efter en yrkesförberedande gymnasieutbildning. Detta har bidragit till att yrkesprogrammets attraktivitet försämrats och söktrycket sjunkit drastiskt.

När valet till gymnasiet blir ett så tydligt vägskal mellan jobb eller studier är det många osäkra ungdomar som väljer studieförberedande program för att ha större valmöjlighet senare i livet. Detta trots att fler kanske gärna velat gå eller skulle ha passat mycket bra på ett yrkesförberedande program och de yrken som dessa program utbildar

för. Arbetsmarknaden är i ständig förändring och vi ser att människor kommer att behöva byta arbete fler gånger under sitt yrkesliv. Då behöver omställningstiden vara kort och möjligheterna till utbildning för att kunna söka sig ett nytt arbete vara många. Därför bör det inte finnas några återvändsgränder i utbildningssystemet. För att åtgärda detta bör det övervägas om inte yrkesprogrammen återigen som utgångspunkt också ska ge högskolebehörighet.

Johanna Haraldsson (S)